

CLUJUL

R O M A N E S C

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

Abonament :

Pe un an	Lei 160.-
Pe 1/2 an	" 80.-
Pe 1/4 an	" 40.-
Pentru Străinătate:	
Pe un an	Lei 320.-
Pe 1/2 an	" 160.-
Pe 1/4 an	" 80.-

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

|| ZIAR INDEPENDENT ||

Un exemplar 3 Lei.

Apropierea româno-rusă

Jugoslavia a urmat tratative pentru reluarea raporturilor politice și economice ruso-jugoslave.

Rykov, președintele sovietelor rușești a declarat ziarului sovietic „Isvestia“, că Rusia ar dori să se realizeze o apropiere româno-rusă, dar aceasta este imposibilă, până ce guvernul român nu încetează cu persecutarea elementului rusesc din Basarabia.

În legătură cu aceasta amintim, că ambasadorul Jugoslaviei cu al sovietelor, în Berlin au avut întrevederi, la cari au discutat modalitățile unei apropieri ruso-jugoslave.

Cu această ocazie, ambasadorul sovietic s'a interesat, care ar fi atitudinea Jugoslaviei într'un eventual conflict ruso-român. Chestiile au rămas a se perfectua direct între Belgrad și Moscova, când se va aranja complet și reluarea relațiilor ruso-jugoslave.

Comemorarea unirei Ardealului

La 1 Decembrie s'au împlinit șapte ani dela adunarea, care a avut loc în Alba-Iulia la 1 Decembrie 1918 și în care s'a hotărât, pe baza punctelor wilsoniene, unirea Ardealului cu Patria-Mamă.

Aniversarea s'a sărbătorit cu mare solemnitate, celebrându-se în toate localitățile servicii divine, împreunate cu serbări școlare și teatrale, la cari s'a evidențiat însemnătatea zilei de 1 Decembrie.

Revoluție antibolșevică

Berlin. — Se anunță din Moscova că marinarii întregii flote de război bolșevice din Marea Caspică, s'au răscolat contra guvernului sovietic rus.

Răscolaji au omorât pe toți comisarii politici atașați flotei, ca și pe ofițerii cunoscuți că simpatizează regimul bolșevic, după care au arborat pe catargele vapoarelor drapelul fostului guvern Kerenski

Vapoarele răzvrătiților au fost bombardate de artileria grea bolșevică aflată pe malul mării Caspice, dar fără rezultat.

Vapoarele au plecat apoi în portul persian Astara, unde au fost dezarmate, iar răscolaji internați în lagăre.

Constantinopol. — Se comunică din Teheran că guvernul persian a ordonat dezarmarea vapoarelor de război din Marea Caspică, ale căror echipaje s'au răscolat.

Aceste vase se află în portul Astara, unde au fost aduse de răscolaji.

Guvernul sovietic rus a cerut la Teheran restituirea acestor vapoare, ca și predarea marinariilor răzvrătiți. Cabinetul persian, care, după cum se știe, se află sub influența Angliei, a refuzat până în prezent să satisfacă cererea guvernului sovietic.

Din această cauză este posibil să izbucnească un grav conflict între Persia și Rusia sovietică.

Stadiul înțelegerii național-tărăniste

Numai fuziunea o acceptă naționaliștii, evitând colaborarea coalistă.

Tratativele național-tărăniste se părea că au ajuns în stadiul decisiv, rezolvându-se aproape toate chestiile, în afară de repartizarea completă a ministerelor și reprezentanței parlamentare.

Naționaliștii din portofoliile ministeriale au insistat și pentru al ministerului de interne în chestia cărui țărăniștii n'au voit să cedeze, iar în privința reprezentanței parlamentare, pentru a putea governa liniștiți, naționaliștii și-au pretins majoritatea locurilor de deputați, ceea ce țărăniștii de asemenea n'au voit să accepte.

În ultimul stadiu s'a alcătuit deja și lista ministerială, exclusiv ministerul de interne și prezidenția consiliului

iar în privința reprezentanței parlamentare aproape s'a căzut de acord ca în Ardeal și Banat naționaliștii, iar în Basarabia țărăniștii separat să-și facă toate candidaturile, pe când în celelalte regiuni, împreună.

Naționaliștii în ultimul timp au pretins însă fuziune și nu colaborare și la aceste propuneri tratativele s'au amânat, partidul țărănist cerând toate propunerile în scris.

După informațiunile pe cari le avem suntem deja aproape siguri că naționaliștii numai fuzionarea o vor accepta învățând ceva din tănuirile dlui Ionel Brătianu.

Dl Brătianu despre succesiune

Nu va tolera un guvern național-tărănist, deoarece țărăniștii s'ar întări pentru formarea unui guvern sistem Stambulinsky.

Dl. Ionel Brătianu, după informațiile lansate din anturajul d-sale, uneltește mereu pentru eșuarea tratativelor național-tărăniste, declarând, că mai bucuros este pentru un guvern al unui singur partid, decât pentru un guvern de coaliție.

Atitudinea aceasta și-o formaseră d. Brătianu încă cu ocazia reînțeperei tratativelor național-tărăniste. Ideia evitărei unui guvern de coaliție d. Brătianu o susține pentru că are impresia, că un guvern de coaliție poate face țării mai mult rău decât bine, partidele într'un eventual guvern de coaliție lucrându-se reciproc în frământări. Pe de altă parte această atitudine și-o menține și pentru a evita un guvern național-tărănist.

Un guvern național țărănist d. Brătianu nu va tolera din motivul, că într'un astfel de guvern naționaliștii ar slăbi, conducând guvernul, pe când țărăniștii s'ar întări, încât ar putea forma guvernul de apoi. Și acel guvern, după părerea dlui Brătianu, desigur ar governa după sistemul guvernului bulgarului Stambulinsky, deci ne-ar ruina țara. În schimb un guvern al partidului național ar contribui la fărâmițarea partidului țărănist, din ai cărui membri o mare parte ar trece în partidul național, slăbindu-i astfel pe țărăniști. În aceste împrejurări ar dispărea partidul averescan, rămânând două partide de guvernământ: unul de stânga, (cel naționalist) și unul de dreapta (cel liberal).

Dl Brătianu din acest motiv lucrează din răspuțeri pentru a împiedica un eventual guvern național-tărănist, declarând, că dacă totuși ar reuși, atunci va solicita prezidarea viitoarelor alegeri pentru a da eventualului guvern național-tărănist, un parlament cât se poate mixt. Cu un astfel de parlament apoi va putea răsturna guvernul național-tărănist atunci, când va voi.

Din toate aceste păreri ale dlui Brătianu reiese, că un guvern național-

țărănist nu convine intereselor liberale. Și poate că are dreptate dl Brătianu atunci, când este de părerea, că un guvern de coaliție național-tărănistă, evident, ar contribui la întărirea țărăniștilor și slăbirea naționaliștilor, în care caz ne-am trezi apoi cu un regim de-al țărăniștilor streini de interesele țărănilor.

Naționaliștii prin urmare procedează foarte corect, când susțin necesitatea fuzionării și nu numai a colaborării țărăniștilor într'un viitor guvern.

Inlocuirea impozitului pe cifra afacerilor

— Impunerea depunerilor. —

Comisia de unificare a legei timbrului, lucrează în sensul, ca să se impună progresiv toate depunerile spre fructificare, aplicându-li-se timbre.

În legătură cu unificarea legei timbrului, dl Vintilă Brătianu intenționează să desființeze și impozitul pe cifra afacerilor, înlocuindu-l cu timbre, cari se vor aplica pe facturile de cumpărături în proporția de un leu la valoarea de câte una mic lei a mărfurilor.

La scontarea și reescontarea efectelor de asemenea se va socoti după valoare de fiecare mie lei un leu.

Lovitură de Stat în Germania?

Radicalii de dreapta dezminț zvonul că ar fi cu puțință azi o lovitură de stat din partea naționaliștilor.

Cu toate acestea mișcarea împotriva recunoașterii tratatelor dela Locarno e pe cale de a fi sistematizată și organizată în chip unitar.

In Martie vor avea loc alegerile comunale

În ultima consfătuire dela dl Al. Constantinescu la care au participat, în afară de miniștri, un număr important de foști miniștri și corifei liberali, s'a continuat analiza situației din Ardeal și s'a discutat în privința alegerilor comunale.

S'a constatat, cu acest prilej, că dnii Al. Constantinescu, Vintilă Brătianu și G. G. Mărzescu se arată optimiști, în ce privește rezultatul unor atari alegeri.

Primul ministru este și d-sa partizanul alegerilor comunale, dar fără preocupare de rezultat, ci din motive principiale. Dl Ionel Brătianu ține să se realizeze, cu orice chip, cele prevăzute în Constituție cu privire la viitoarea compoziție a Senatului.

În urma lungilor discuțiuni urmate, s'a decis în mod definitiv ca alegerile generale comunale să fie efectuate la începutul lunii Martie.

Interesantul proces editorial al dlui Al. Anca

Reclamanții Györi Illyés István, Marton Andor, Lechner Emil, Paul Boilă au pierdut definitiv procesul editorial față de dl. Al. Anca

Györi Illyés Istvan, Marton Andor, Lechner Emil, Paul Boila etc. încă în anul 1921 au pornit proces de despăgubire contra dlui Al. Anca, directorul ziarului „Clujul“, pentru că dsa voind să editeze în anul 1921 ziarul unghuresc „Rendkívüli Ujság“ abea existent de 7 zile a făcut o convenție cu reclamații indicați, pentru redactarea și administrarea ziarului „Rendkívüli Ujság“ însă n'a apărut și astfel dl Anca era degajat de obligațiunile, pe cari și-le-a luat în mod provizoriu și nu definitiv.

La procesul care a avut loc la Judecătoria Urbană Cluj, reclamații, din întâmplare au câștigat procesul, dl Ūrmösi, judecător, obligându-l pe dl Anca prin sentință, să plătească despăgubiri reclamanților, deși acestia nu erau angajați decât formal, urmând să se închee ulterior contractul definitiv.

Dl Anca a făcut apel și astfel și-a câștigat dreptatea. Au apelat însă reclamații, dar în defavorul lor, deoarece Curtea de Casație a susținut dreptatea dlui Anca și astfel reclamații au rămas în loc de câștig nemuncit, cu o daună, pe care puteau s'o evite. Au fost obligați să achite speșele procesului. Aceste se urcă la vre-o 25—30 mii lei.

Iată deci proverbul în fața ochilor : „cine-i sapă groapă altuia, singurși cade în ea“ !

Învățătura din aceasta o rezumăm : nu pretinde ce nu-i al tău ; banii nemuncii, sunt bani furaj, cari nu-ți aparțin, deci nu-i pretinde“ !

M.

Europa își reia legăturile politice și economice cu Rusia?

D. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, sosind la Londra împreună cu d. Briand, a declarat presei, că restabilirea completă a circuitului economic și politic cu Rusia, este necesară și va fi posibilă, dacă sovietele vor îndeplini anumite momente psihologice.

Problema rusă va forma de altfel obiectul unei discuții speciale între ministrul Chamberlain al Angliei, Briand al Franței, Beneș al Cehoslovaciei, Skrzinsky al Poloniei și alți ministri.

În legătură cu aceste se confirmă știrea, că după semnarea tratatelor, ministri de externe ai țărilor aliate vor avea o importantă conferință, în care se va discuta în special chestia apropierei de Rusia. Totodată se anunță și sosirea la Londra a comisarului Cicerin, care a avut zilele aceste o întrevvedere cu d. Briand la Paris.

Guvernul englez de altfel păstrează oareșcare rezerve față de vizita comisarului sovietic, Cicerin, la Londra.

Armistițiu între pretendenții habsburgici la tronul Ungariei

Se afirmă că la Sarvar s'a încheiat un acord între reprezentanții lui Otto de Habsburg și ai ex-archiducelui Albrecht în sensul ca Albrecht să se lege cu jurământ că nu va mai întreprinde nimic ca să câștige tronul Ungariei până la 1936, când Otto va deveni major.

Dacă până la acea dată Otto nu va reuși să-și recâștige tronul, atunci Albrecht își va recâștiga întreaga libertate de acțiune.

TEATRALE.

Premiera Operei Române

Prima premieră a Operei Române în stagiunea aceasta a avut loc Mercuri în 2 Dec. reprezentându-se „Jongleurul din Notre Dame” al lui Massenet.

Unica dulce și atrăgătoare combinată cu măiestria cântăreților și decorurile, a făcut să avem un spectacol foarte reușit. Dl Constantin Pavel, în rolul Jongleurului a cântat cu mult sentiment și pricepere, fiind mult aplaudat. Frumos și sonor a cântat dl Ujescu în „Priorul”. S'a mai distins dl Crișan (Bucătarul) și dl Lepădatu (Călăuz muzician). Splendidă a fost arătarea Sf. Fecioare în actul III. și în general tot ansamblul a contribuit la succesul obținut.

Sala însă n'a fost plină cum ar fi trebuit. Nici nu ne mirăm de altfel, căci nu mulți și-au putut permite luxul de a fi prezenți, pe lângă prețurile colosale ce au fost fixate pentru această premieră dată în favorul clădirii Catedralei Ortodoxă Română din Cluj. Poate chiar și acest fapt a reținut pe mulți dintre amatorii de naționalitate streină să meargă la această premieră știind scopul reprezentații care sperăm ca în viitor să aibă un public numeros, însă cu prețurile obișnuite ale reprezentațiilor operei. A.

Programul Operei Române:

Dum. 6 XII 925 Carmen (matineu)
Luni 7 „ „ Jongleurul din Notre Dame
Mercuri 9 „ „ Aida
Vineri 10 „ „ Turneul Bulrinsky
Dum. 13 „ „ Madame Butterfly

Ofițeri greci spânzurați pentru fraude

Locotenent-colonelul Drakatos, comandantul jandarmeriei din Salonic, și comandantul Zarifopolos, au fost spânzurați Joi dimineață în fața unei mulțimi imense în Atena.

Ei au fost condamnați la moarte de către consiliul de război al corpului I de armată, pe motiv că au stat în fruntea unei organizații puternice care a delapidat peste 26 de milioane de drăhme din fondurile statului ce-au fost destinate pentru plata rechizițiilor făcute în Asia-Mică pe timpul războiului.

Această pedeapsă este prima care a fost executată în Grecia: dubla executare prin spânzurătoare a făcut o impresie mare în toată Grecia.

Astfel de pedepse pentru defraudări, abuzuri și altfel de ilegalități n'ar strica nici ia noi pentru restabilirea respectului legii și cinstei administrative.

Informațiuni

— Editura Anca Cluj primește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoge etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandate la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.

— A. S. R. Principele Carol la Londra. Cu Simplonul de Luni seara a părăsit Capitala A. S. R. Principele Carol, plecând la Londra, spre a reprezenta pe M. M. L. L. Regele și Regina României, la înmormântarea reginei mame Alexandra a Angliei. Curtea română a luat doliu pe timp de 4 săptămâni.

— Parastas maestrului Dima. Sâmbătă în 5 I. c. la orele 10 a. m. în biserica gr. orientală a avut loc parastasul de 6 luni dela moartea maestrului Gheorghe Dima. Cu această ocazie, un numeros public select a dovedit, că amintirea marelui maestru trăește în sufletele tuturor, iar din partea M. S. Reginei Maria i-s'a depus o cunună de flori. Corul Conservatorului a răspuns slujbei oficiate de d. protopop Vasu iar solo a fost susținut de d. A. Bena, directorul Conservatorului.

— „Az Est” din greșală a publicat în numărul de Duminecă, că speșele de proces în afacerea Anca—Györi și soții le-ar achita dl Anca. De aceea rectificăm știrea, amintind, că speșele, natural le plătesc reclamantii, Györi etc. pierzând procesul.

— Alegerea dela barou. Duminecă în 6 Decembrie va avea loc alegerea decanului baroului avocaților din Cluj, în urma demisiunii actualului șef al acestui barou, dl dr. Ion Suciu. Se face propagandă între minoritari pentru alegerea în aceasta calitate a dlui dr. Milea. Avocații români au obligațiunea morală luată mai înainte, ca șeful lor să nu se lase din partea minoritarilor. Și avem convingerea, că nu vor părăsi aceasta linie de conduită.

— Iarnă grea. Din bătrâni se spune, că atunci, când sobolii scot prin grădini și pe lunci mușuroaie mari de pământ, de cu toamna, va fi iarnă grea. În anul acesta, de fapt, dacă ieșim în grădină, ori pe câmp, vedem multe și mari mușuroaie de pământ proaspăt. Semn de iarnă grea, ce ne așteaptă!

— Ce-a pățit o femeie măritată, care și-a retezat părul? Femeia Marta Galinski din Cernăuți și-a retezat părul după modă, vezi Doamne, însă bărbatul ei din răzburare, i-a dat ceva leacuri să adoarmă, și cu mașina de tuns a făcut-o... mai la modă. Când s'a trezit a urmat o „mică” ceartă apoi o... păruială. Urmarea a fost că soțul s'a despărțit de soție până îi va crește părul.

— Un oaspe nepoftit. A sosit de curând la București un franțuz cu numele Henri Barbusse, care cica a venit să vadă cum se poartă România noastră cu poporul din Basarabia. Dumnealui se pare însă că a venit, mai mult ca să afle cum decurge procesul bolșevicilor, cari au făcut răscoala dela Tatar Bunar, din anii trecuți. De aceștia îi doare tare, căci Henri Barbusse își are legăturile lui cu comuniștii. În acest caz d. Barbusse este un oaspe nepoftit și trebuia oprit la graniță.

* Imprintate Advocațiale la librăria Anca.

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

Procedura Civilă de dr. T. Moșil
Legea I. din 1911 cu toate modificările și întregirile ce i-s'au adus prin Legi, decrete și ordonanțe și Legea din vechiul regat. Lei 250.—

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—

Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—

Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—

Legea falimentului de Dr. Anca 80.—

Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—

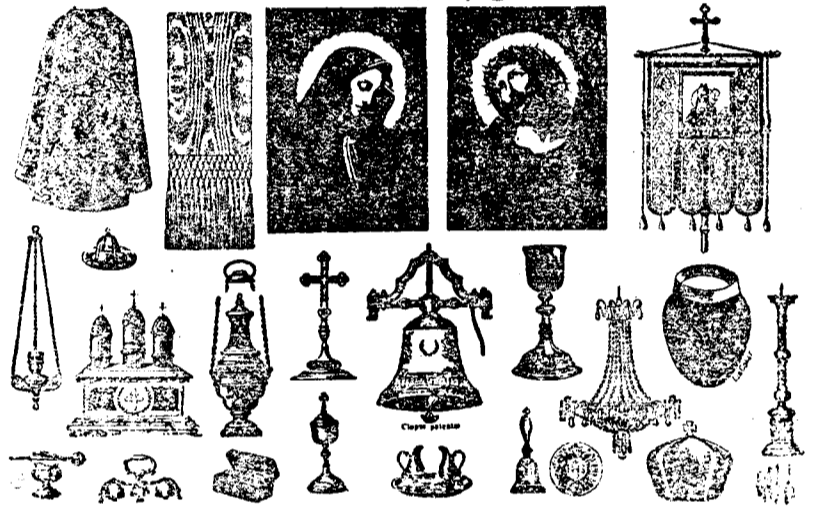
Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—

Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—

Journal de termene Advocațiale 100.—

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII”,

intocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preașfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Aceasta carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria. E cea mai potrivită carte pentru elevii din școalele medii, normale, primare, școale de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

- Despre rugăciuni. (Învățături).
- Rugăciuni de dimineață.
- Rugăciuni la Mănecat.
- Despre S. Liturghie. (Învățături).
- Rugăciuni la S. Liturghie.
- Urmarea S. Liturghii.
- Rugăciuni la Însărat (vecerne).
- Rugăciuni de seară.
- Despre Taina Pocăinții. (Învățături).
- Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.
- Despre S. Taină a Cuminecăturii.
- Învățături despre S. Taină a Cuminecăturii.
- Meditație despre S. Cuminecătură.
- Rugăciuni înainte și după S. Cuminecătură.
- Rugăciuni ocazionale.
- Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria.
- Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
- Troparele și condacele Învierii.
- Troparele și condacele sărbătorilor.
- Pricesne.
- Troparele morților.
- Colinzi și cântece de stea.
- Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori.
- Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140.—
Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 350
În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5%o rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafur, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

În diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză și chipul după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.
La restituirea mustrelor să predau banii